

เดลินิวส์ วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑

พระเครื่อง

ย่อมาจากคำว่า พระเครื่องราง นอกจากมีความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ว่า พระพุทธรูปองค์เล็ก ๆ ที่นับถือว่าเป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันอันตรายแล้ว ในพจนานุกรมศัพท์ศิลปกรรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ยังมีคำอธิบายที่น่าสนใจเกี่ยวกับพระเครื่องอีกด้วยว่า พระเครื่อง เป็นพระพุทธรูปขนาดเล็กที่สร้างขึ้นตามความนิยมของบุคคลที่เชื่อในเรื่องอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ เมตตามหานิยม เช่น แคล้วคลาด อยู่ยงคงกระพัน นำโชค พระเครื่องนั้นนอกจากจะมีกรรมวิธีในการสร้าง เช่นเดียวกับพระพิมพ์แล้ว ต่อมาภายหลังก็มีเกจิอาจารย์บางรูปได้สร้างพระเครื่องขึ้นโดยใช้เนื้อดินผสมกับสิ่งต่าง ๆ ที่เชื่อว่าเป็นมงคล (เช่น จีวร ขานหมาก ดอกมะลิแห้ง ว่าน เส้นผม) ด้วยพระเครื่อง

โดยมากแม่พิมพ์ของพระเครื่องที่ทำตามกรรมวิธีสมัยใหม่นั้นมักใช้หินสบู่แกะเป็นแม่พิมพ์ หรือปั้นด้วยดินให้มีขนาดใหญ่เพียงพอสำหรับการตกแต่งรายละเอียดได้สะดวก เมื่อได้แม่พิมพ์แล้วจึงนำไปย้อมด้วยเครื่องมือสมัยใหม่ และทำให้เป็นแม่พิมพ์โลหะที่มีความทนทาน หลังจากนั้นจึงกดพิมพ์เป็นองค์พระ และขั้นตอนสำคัญที่จะขาดไม่ได้เลยก็คือ พิธีปลุกเสกเพื่อทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลหรือเพื่อความขลังด้านอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์

รูปแบบของพระเครื่องที่สร้างขึ้นนั้น มีทั้งที่เป็นแบบนูนสูง แบบนูนต่ำ หรือแบบลอยตัวขนาดเล็ก เป็นพระพุทธรูปสมัยต่าง ๆ หรือดัดแปลงให้เป็นรูปแบบแปลกออกไป และปลุกเสกให้มีอิทธิฤทธิ์ไปตามความเชื่อ นอกจากนี้ยังมีการทำรูปของเกจิอาจารย์ซึ่งส่วนใหญ่นิยมทำด้วยโลหะ รูปพระเกจิอาจารย์นี้ก็มักนับรวมอยู่ในกลุ่มพระเครื่องด้วย พระเครื่องที่อยู่ในความนิยมนั้นเรียกกันว่า “เบญจภาคี” ได้แก่ ๑. พระสมเด็จ วัดระฆังโฆสิตาราม กรุงเทพมหานคร ๒. พระนางพญา วัดนางพญา จังหวัดพิษณุโลก ๓. พระผงสุพรรณ วัดพระศรีมหาธาตุ จังหวัดสุพรรณบุรี ๔. พระซุ้มกอ จังหวัดกำแพงเพชร และ ๕. พระรอด วัดมหาวัน จังหวัดลำพูน.

อารยา ธีรมงคลจิต